

Systematisk arbeid for et trygt og godt skolemiljø

-tilhørighet og livsmestring

24/1 2020

Inger Bergkastet

..mange brikker er med.....

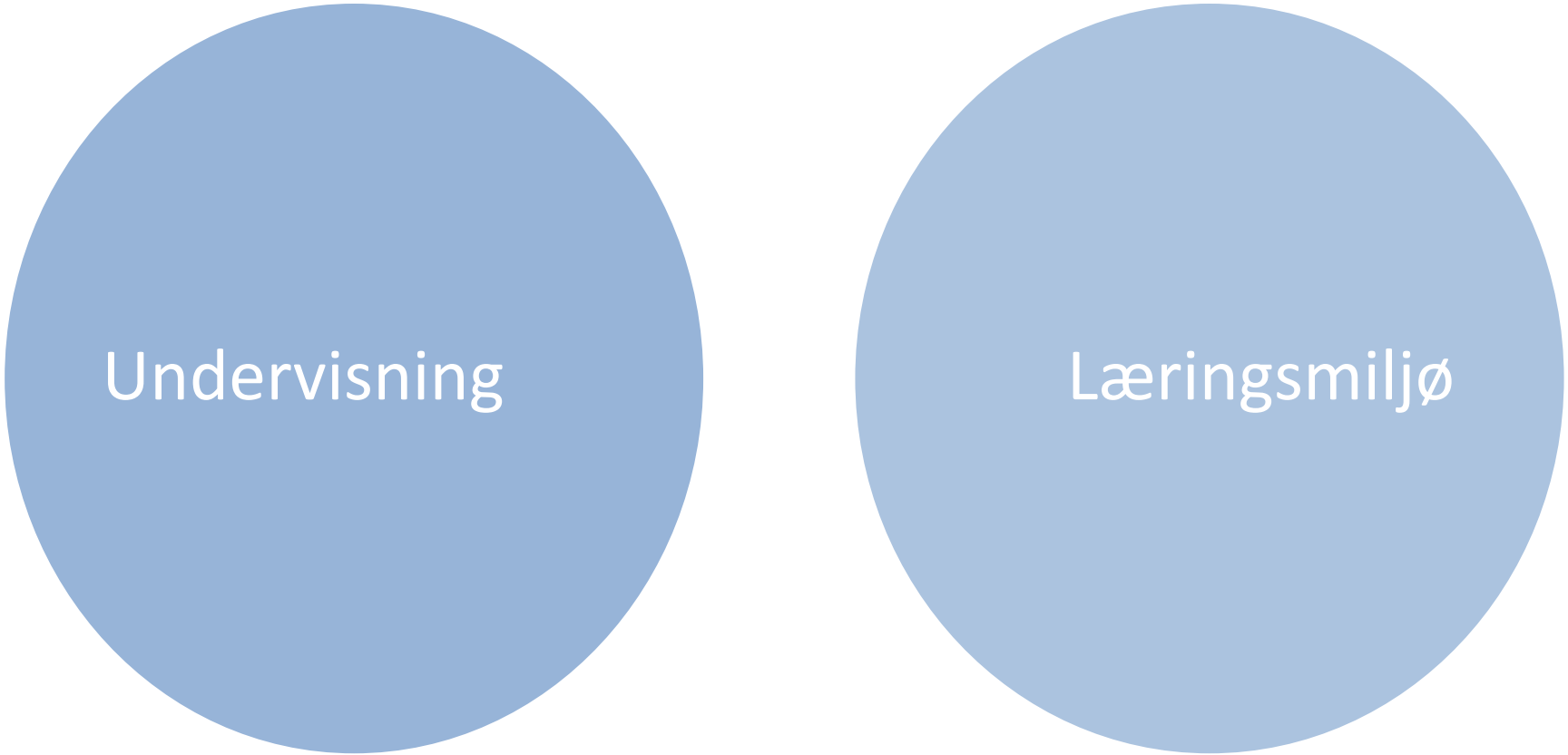
Bergkastet 2020

MÅL:

- Hvordan lede gruppa og den enkelte elev i et inkluderende miljø?
- Hvordan samarbeide godt med de foresatte?

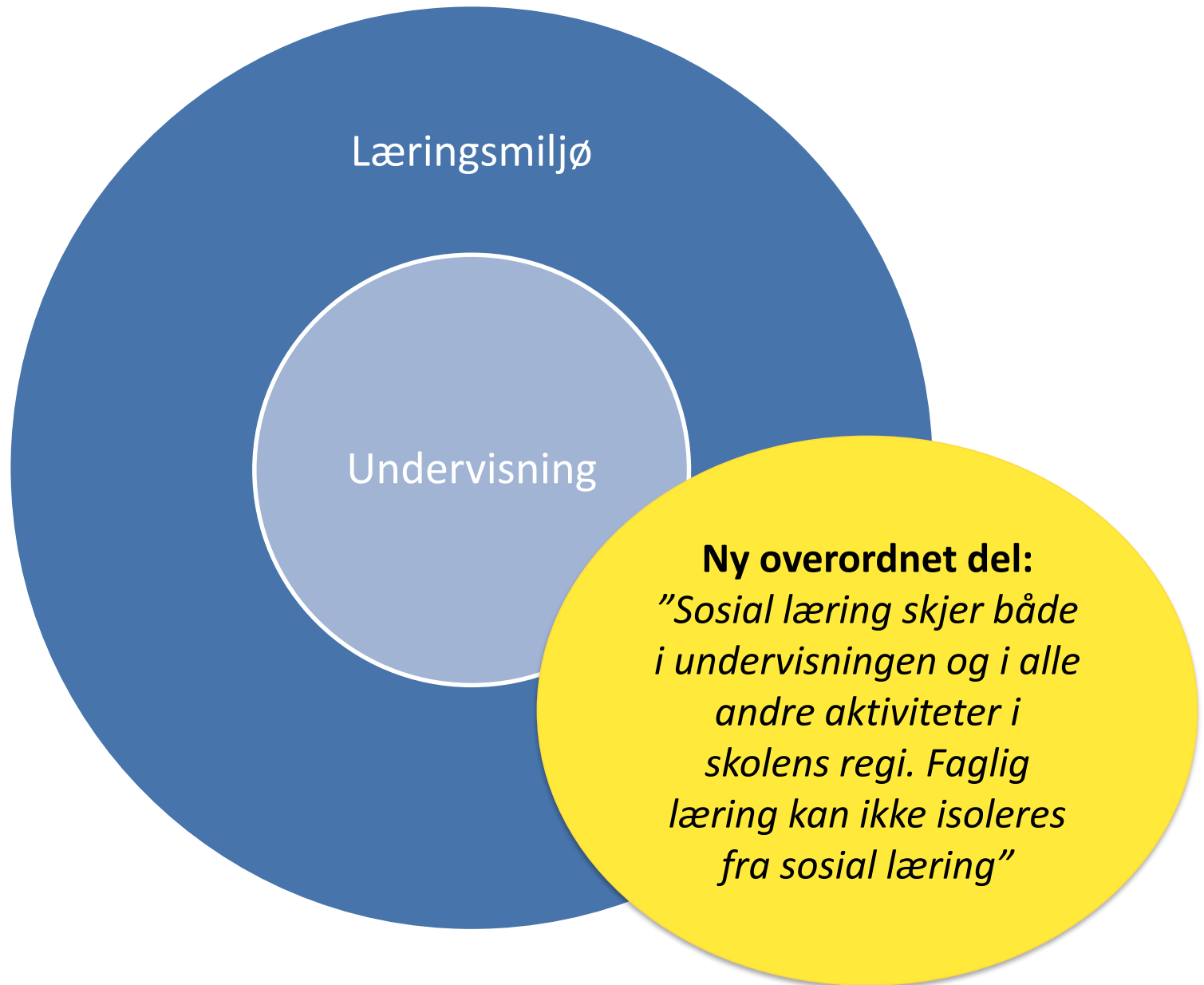

Historikk

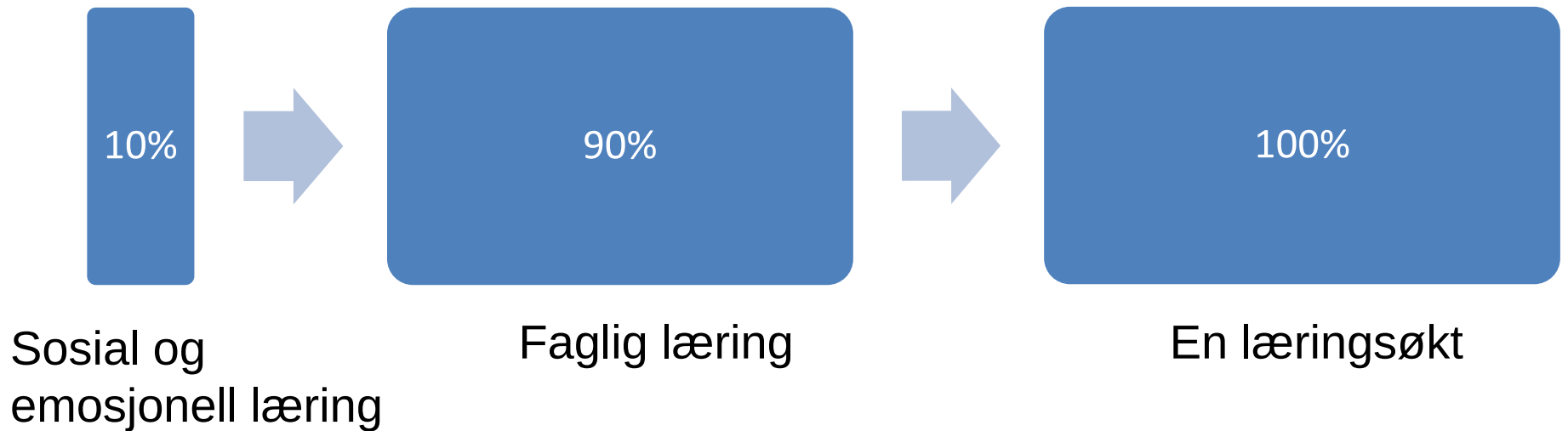

Undervisning

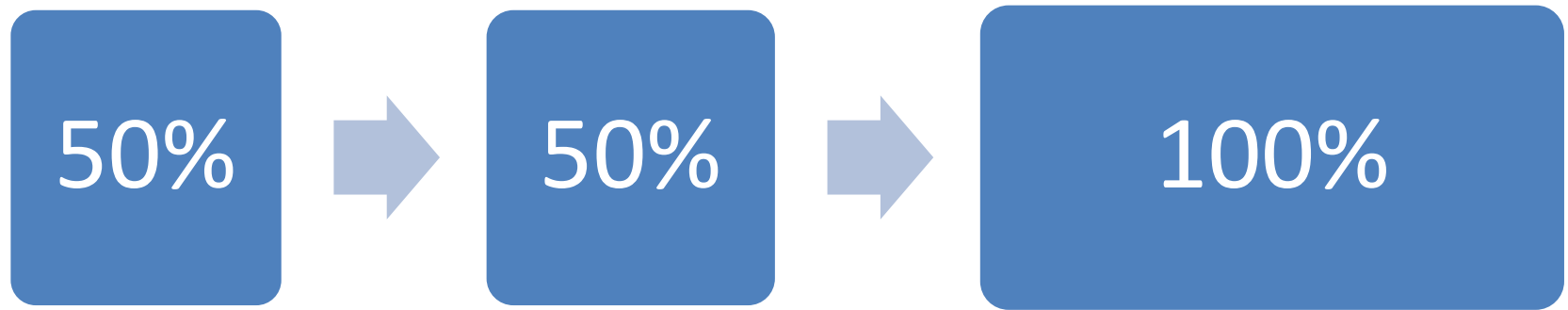
Læringsmiljø

Risikovurdere og planlegge for aktivitet...

Risikovurdere og planlegge for aktivitet

Faglig, kognitiv, sosial og emosjonell læring kan ikke isoleres fra hverandre

”Jeg hater det...når vi f eks skal velge hvem vi samarbeider med i mattetimen -så vinker og roper alle på de andre for at de skal sette seg ved siden av dem. Ingen roper på meg...”

Jente 16

*«Jeg skal rydde opp,
men jeg glemmer det da»*

Gutt 9

«De sa: Hvor vanskelig kan det være å hente en bok i et skap?»

Gutt 17

Et skifte i tenkning
Fra "mot mobbing" til
"for et trygt og godt
skolemiljø"

Opplæringsloven

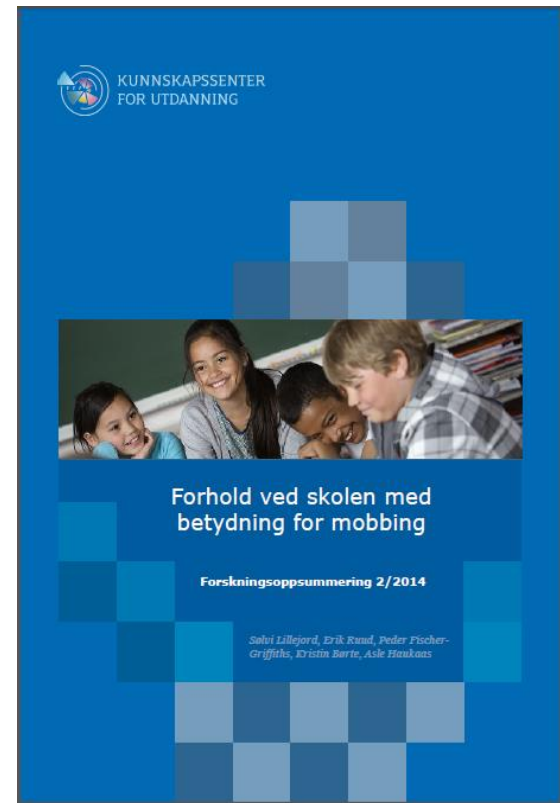
§ 9A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Et trygt og godt skolemiljø omfatter frihet fra krenkelser, men er også mer enn dette. Elevene skal ha **et skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.**

Skolenes **systematiske arbeid** skal inneholde **rutiner som fanger opp** hvordan elevene er sammen med hverandre og hvordan de har det på skolen, **faglig og sosialt.**

”En bevegelse fra en reaktiv mot en preventiv holdning til mobbing, og fra et individperspektiv til økt forståelse av mobbingens kontekst og gruppedynamikk”

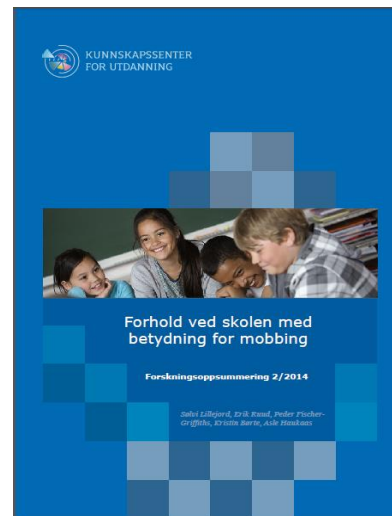
En tradisjon må utfordres....

- Lærerne tar faglige avgjørelser i undervisningen
- Ledere beskytter det faglige arbeidet ved å ta hånd om det som ligger i undervisningens randsoner (uro, mobbing....)

26.01.2020

- *”Skolene må arbeide målrettet med strukturer og mekanismer som kan fungere inkluderende.”*

Hver mann for seg- versus kollektiv profesjonsutvikling

Læreren som rollemodell

En lærer er en rollemodell som skal skape trygghet, og veilede elevene i deres ferd gjennom opplæringen. Læreren er avgjørende for et læringsmiljø som motiverer og bidrar til at elevene lærer og utvikler seg. Det krever at læreren viser omsorg for den enkelte elev. Det innebærer også å hjelpe elever som tar uheldige valg, ikke føler seg inkludert, eller som strever med å lære det som er ønsket og forventet. Ved å arbeide for samhold og tilhørighet blant elevene skal læreren bidra til å utvikle en kultur for læring og gi elevene faglig og emosjonell støtte

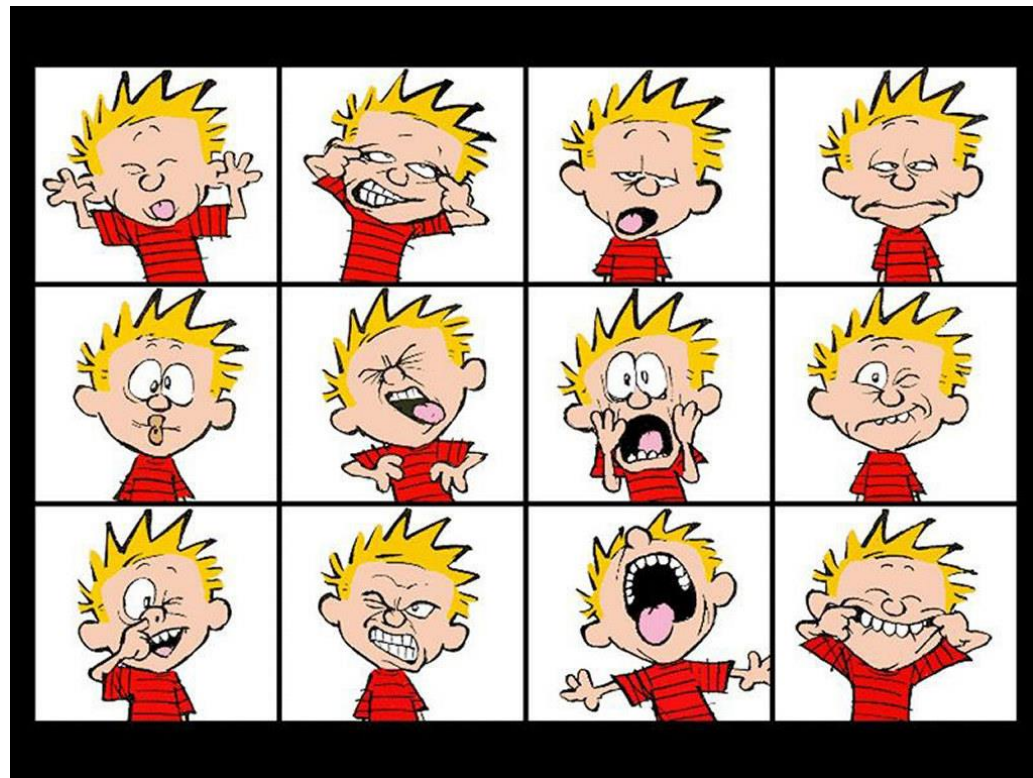
Hvilket ord er mest brukt?

SKAL: 136

Skolen skal være et profesjonsfellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis

Langsiktig arbeid

«Vi skal beskytte
elevens flamme»

Rektor v/Stanghelle
skole

Hva forventer du?

Hva skal til for at du går hjem i
ettermiddag med en følelse av at dette
var nyttig?

Think-pair-
share

Hva husker du best?

Hva husker du best?

Vær oppmerksom på

- Timing
- Energi
- Summekurven
- Oppmerksomhetskurven

Fra 11 års alder

"Ombyggingsarbeid pågår,
en del besvær må påregnes!"

Resonere, tenke logisk,
se konsekvenser, hemme impulser,
Planlegge, strukturere...

(Lisbeth Iglum Rønhovde 2011,
"Og noen går det trill rundt for")

Traumeinformert

- Kunnskapsgrunnlaget er i stadig utvikling
- <https://youtu.be/nMOGqAlQ9bI>

"Først og fremst formes barnehjernen av gjentatte mønstre av samspillserfaringer, enten de er gode eller vonde. La oss se til at de blir gode."

Dag Nordanger

- Tilknytning og trygge relasjoner
- Erfaringene som former hjernen
- Traumer og hjerneutvikling
- Stress og respons på stress
- Reguleringsstøtte

Hvilke kompetanser hos læreren påvirker elevenes læringsutbytte?

- Lærers kompetanse i å etablere relasjoner til hver enkelt elev
- Lærers kompetanse i å lede klassen gjennom å være en synlig leder og etablere regler og rutiner
- Lærers didaktiske kompetanse i forhold til både den generelle undervisningen og det enkelte undervisningsfag

(Nordenbo mfl. 2008)

Rike spørsmål og inkluderende undervisning

Hva ser du...?

Hva tror du...?

Hva mener vi med...?

Kan du forklare det på en annen måte...?

Kan du komme på andre eksempler...?

Hva må vi ha med her?

Hvorfor er den god?

Hvorfor er det viktig?

Hva er forskjell på...?

Når får vi bruk for det?

Har du hørt om andre...?

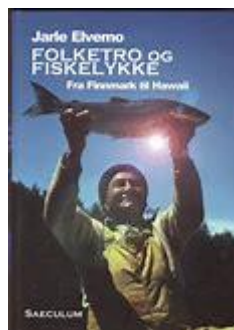
- Lærere stiller ofte faktaspørsmål og velger spørsmål elever kan svare riktig eller galt på innen akseptert tid
- 70% av svarene er kortere enn 5 sekunder og inneholder færre enn 3 ord
- Mange elever lar være å tenke fordi de vet svaret kommer fra andre elever innen kort tid

Black og William

Startere – «inngangsbilletten»

Tablå –hva har skjedd?

Hvem skal ut? Hvorfor?

- **Reflektere**
- **Argumentere**
- **Diskutere**
- **Begrunne valg muntlig**

STARTERE ansvar for å motivere

- 2-7 minutter
- Alle skal mestre noe og interessen skal vekkes
- Sette elever i læringsmodus (roe ned eller gire opp?)
- Innlede til aktivitet/mål
- Motivasjonsfremmende
- Samlende, litt morsom og lærende
- Henter frem kunnskap/tanker om emnet
- Mest mulig åpen og reflekterende, lukkede oppgaver er ikke nødvendigvis så læringsfremmende for alle

Gjenfortelle

Hvor mye matematikk?

- Stikkord/setninger (5 min)

Hva ser du ?

Påstander

Hvor bor du?

- Kan du forklare hvor du bor?
- Kan du beskrive hvor du bor?

Spørsmål

Dersom du kunne velge, ville du vært like liten som en marihøne eller like stor som en løve?
Hvorfor?

Åpen oppgave, flere svar!

Hvor mye matematikk
kan vi finne i
et svømmebasseng?

Kims lek

Å hente frem førkunnskap ved bruk av STARTERE:

- Tablå
- Hvem skal ut oppgaver?
- Fleip eller fakta
- Fun facts
- Finn fem feil
- Tegneserien mangler et bilde...hva skjer i bildet som mangler?
- Regnestykker, vis et svaret og elevene lager regnestykker
- Finn mønster, tallrekke, figurer i bilder
- Bingo
- Bruk hverdagen, aviser, nyhetsklipp på NRK (NRK skole)
- Youtube klipp

Eller bruk
det som et
avbrekk...

- Musikk med oppgave
- Let etter ord i tekster (eks bindeord i engelsk)
- Quiz
- Et ord: hva tenker du på? (tenkerekker)
- Bruke sansene: lytte, smake, kjenne
- Ordkort, ordbilder
- Mimelek
- Optisk illusjon
- Lag ordskyer

Effekten ...

- Svarene blir lengre
- Mer begrunnede svar
- Frykten for å svare "feil" blir mindre
- Elever lærer å lytte og lytter på en annen måte
- Elevene blir mer sikre i sine svar, de åpner opp for å spørre
- Elevene utfordrer svarene til medelever
- Flere svaralternativer og løsninger kommer frem

Rowe, Black og Wiliam mf 2006

Svake elever bidrar mer....

"Også lærerne endret sine samtalemønster. Det var åpenbart at det ble færre faktaspørsmål fra lærerne, og spørsmålene ble mer varierte. Lærerne hevdet også at de svake elevene deltok på en mer aktiv måte, noe som førte til at lærerne etter hvert fikk andre forventninger til dem."

Pedagogisk forskningsinstitutt

UiO

Hva påvirker motivasjonen?

Mestringsforventning

- Viktigste kilde til mestringsforventning er tidligere erfaringer –spesielt i starten av en læringsprosess
- Sammenheng med innsats, engasjement, utholdenhet
- Påvirker valg –det vi tror vi ikke vil mestre, unngår vi (Bandura 1997)

Skaalvik/Skaalvik 2016

«Jeg liker egentlig alt, jeg –bare jeg får det til...»

Stjernerdryss

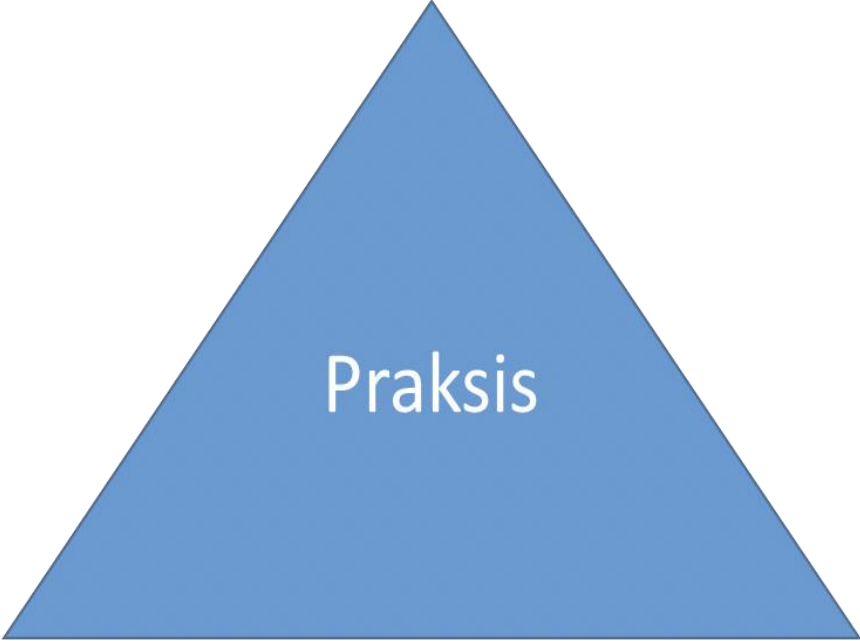
- Timing : Stjernerdryss?
Fremovermelding?
- Betydningen av en
signifikant annen

Kunnskapstriangelet

Et kompass for god praksis

Kunnskap basert
på elevers og familiers
erfaringer

Praksis

Kunnskap basert
på forskning

Kunnskap basert
på ansattes erfaringer

Hva mer kan vi gjøre?

- "Ingen hender", korsvar
- "Jeg venter (tre) ti sek"
- White-board
- Totrinnsraketten
- "Snakk med sidevennen i 30 sek"
- "Skriv/si det du tenker på nå – to-tre ord"
- Alle svar inn og vi ser etter:
"Interessante feil"
- Øve på spørsmål som er åpne og krever refleksjon

Å fremme refleksjon

Liste opp svar: Hva trenger planten for å overleve? Hva trenger vi på en øde øy?

Påstand: Gullhår er en innbruddstyv! Enig eller uenig? Høna kom før egget?

Motsetninger: Hvordan kan Snehvit hjelpe stemor til å bli et bedre menneske? Hva kan vi lære av de fattigste i verden?

Gi eksempler: på et regnestykke der du må bruke minst to regningsarter, på hva et eventyr inneholder

Å fremme refleksjon

Humor: Hvorfor krymper gamle mennesker? Hvor mye matematikk kan vi finne i en dorull?

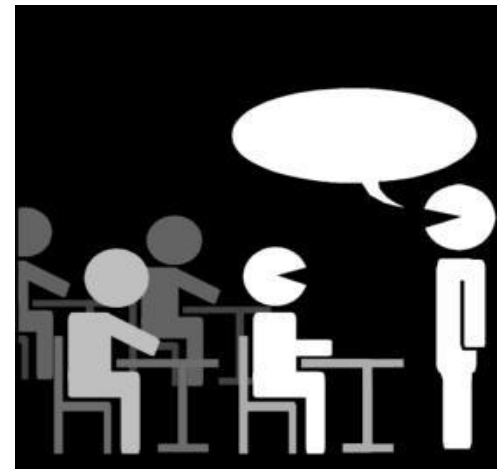
Svar til spørsmål: Svaret er kvadrat.

Hva er spørsmålet? Svaret er Ozonlag. Svaret er 7?
Svaret er Oslo?

Reflektere/utforske: Hvorfor tror du Askeladden alltid er sist til å gå løs på oppdraget? Hva ville du gjort om du fant en mobiltelefon? Hva tror du forfatteren vil si oss?

Eleven er den viktigste informanten – våg å spørre

- Hva lærte du, fag/sosialt/struktur?
- Hva var vanskelig, fag/ sosialt/ struktur
- Hvordan lærer du best?
- Når lærer du best?
- Hva er du stolt over at du klarte?
- Hva trenger du hjelp til?
- Hva var høydepunktet?
- Din favorittsetning i dag
- Overskrift til timen
- Oppdrag til læreren, hva er det viktig at læreren vet?
- Er det noe du gruer deg til?
- Er det noe du gleder deg til?

Å skape kommunikasjonskanal

Navn: _____

Dato: _____

Det er mine fokusområder til tentamen i norsk:

 _____

 _____

Dato: _____

Det er mine fokusområder til tentamen i norsk:

 Ikke stress.

 Holde meg innenfor temaet i hvert avsnitt.

Hvordan er dine drømmelærere?

Hvis det var en ærespris elevene kunne dele ut:

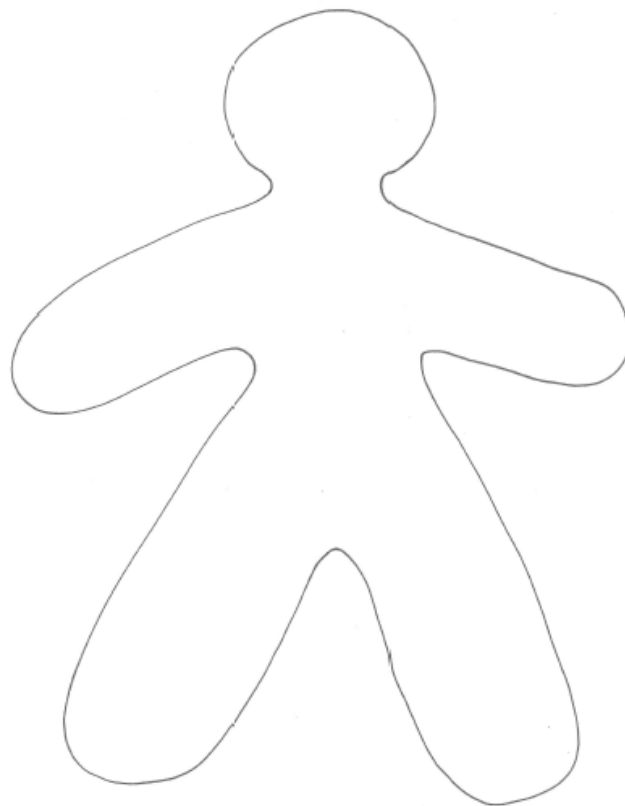
Hvordan er en god lærer,
hva skulle juryen se etter?

BESKRIV

HVORDAN ER EN GOD LÆRER?

Omsorg, tilhørighet, inkludering, anerkjennelse, mangfold, ulikhet, felleskap, likeverd, likestilling, respekt, verdsetting, dannelse, sosial læring, samarbeid, utforskertrang, skaperkraft, dybdelæring, motivasjon, læringsstrategier, refleksjon, kritisk tenkning, mestringsfølelse, prøving og feiling, praktisk og livsnært, læringsglede, medvirkning, medansvar, demokrati, dialog, læringsfellesskap, bli hørt

Overordnet del

Å være gode rollemodeller

- Ønsker vi å se samarbeidende elever...må vi selv samarbeide
- Ønsker vi å se elever i dialog...må vi selv være i dialog og samhandle
- Ønsker vi å se empatiske elever...må vi selv være empatiske
- Ønsker vi å se nysgjerrige elever...må vi selv være oppriktig nysgjerrige
- Ønsker vi å se tålmodige elever...må vi selv være tålmodige
- Ønsker vi å se fleksible elever...må vi selv vise fleksibilitet
- Ønsker vi å se lyttende elever.....må vi selv lytte aktivt undrende
- Ønsker vi å se omsorgsfulle elever...må vi selv være omsorgsfulle

Betydningen av voksen – barn relasjoner i skolen (Drugli 2012)

- Kvaliteten på relasjon mellom lærer og elev påvirker også samspill og relasjoner mellom elevene.
- Elever følger nøye med på hvordan læreren forholder seg til andre elever → dette påvirker hvordan de selv forholder seg til disse elevene.
- Denne observasjonen har større effekt på hvordan elevene oppfatter en elev enn for eksempel elevens negative atferd.
 - De bruker de voksne som en referanse

Hvordan merker dere at en lærer ikke liker en elev?

(Gruppeintervju av elever - Drugli 2012)

Behandler eleven urettferdig

Er sur på eleven uansett om hun/han ikke har gjort noe galt

Hører det på stemmen, ser det på blikket eller kroppen

Gir ikke ros

Går ikke bort og hjelper eleven

Ser oppgitt ut

Kjefter, er sint

Positiv kommunikasjon

- Læreren er et forbilde
- Ha bevissthet rundt kommunikasjon; verbal og nonverbal
- Læreren har muligheter til å modellere en inkluderende væremåte gjennom god klasseledelse.

Betydning av empati

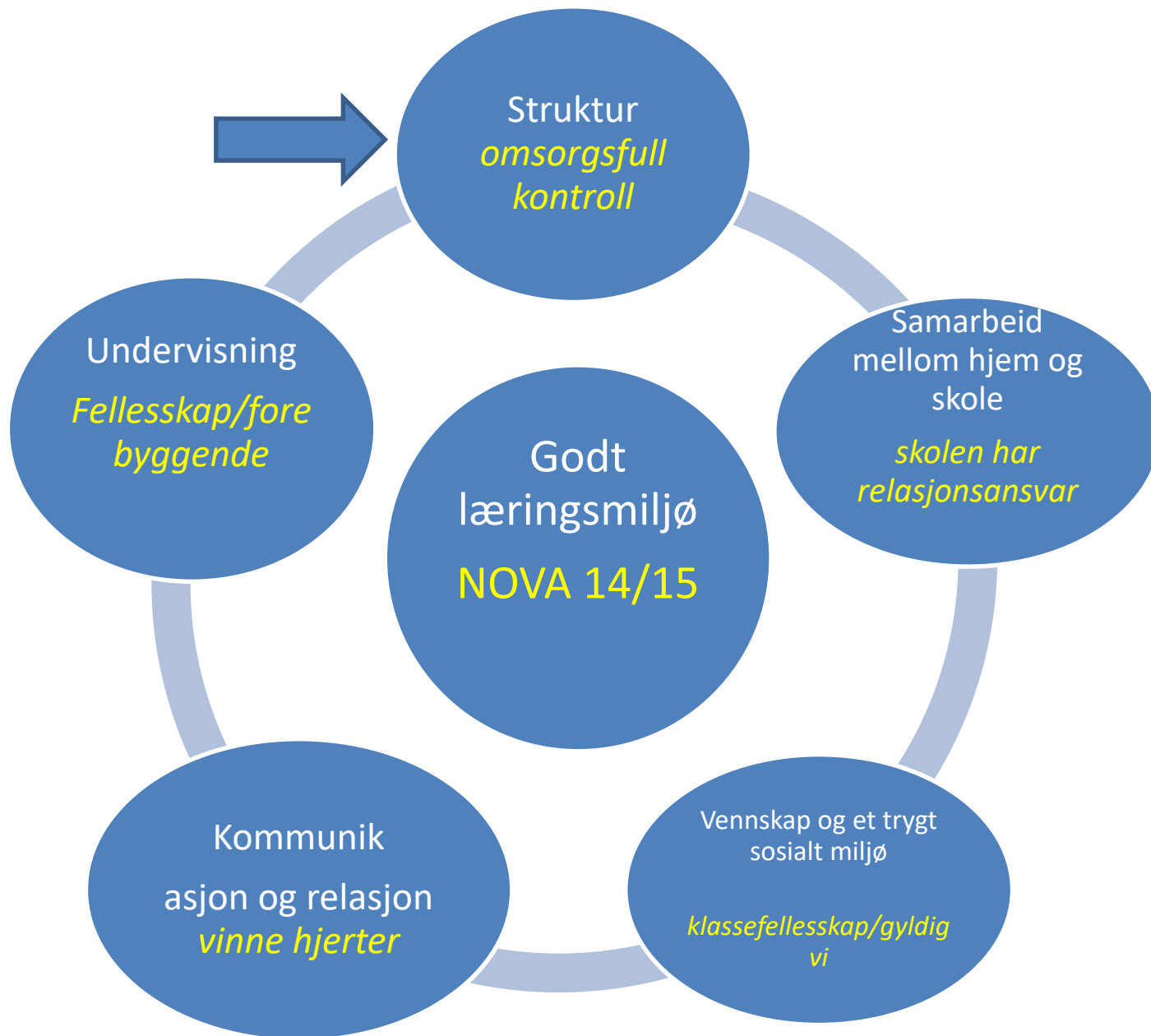
”Høy grad av empati i relasjoner er muligens det mest potente og helt sikkert en av de mest potente faktorene for å kunne frembringe endring og læring”

(C. R. Rogers 1975)

Hva har du hørt ...?
Får du noen umiddelbare tanker
knyttet til egen praksis?

Omsorgsfull kontroll

Formidle
forventninger

Synliggjøre
støtte

Hvilke forventninger?

- Hvordan ønsker vi at elevene skal ha det med hverandre og med voksne? Hvilke lærerhandlinger kan bringe oss i riktig retning.

- Økt voksentetthet i friminutt
- Velkomstsamtaler med nye elever og foresatte
- 8.har eget storefri
- Positive sms før skolestart (brev)
- Bli-kjent-leker
- Læringspartnere fra første dag
- Elevene skriver brev til lærerne
- Ledelsen møter elevene i døra

Dialog om forventningene

- Hva er viktig for at du skal oppleve det trygt i gruppa?
- Hva skal til for at du skal lære mest mulig?

Gruppeoppgave

- Hvordan kan skolen bli trygg for dere i **timen**?
- Hvordan kan skolen bli trygg for dere i **friminuttene**?
- Hvordan kan skolen bli trygg for dere på **skoleveien**?
- Hvordan kan skolen bli trygg for dere i **korridorene**?
- Hvordan kan skolen bli trygg for dere i **storefri**?

- Elevinnspill synliggjøres
- 3-6 klasseregler/verdier knyttet opp mot;
- **sosialt samvær,**
- **orden**

1. Vi sier hyggelige ting til hverandre
2. Vi hjelper hverandre med å lære
3. Vi kommer tidsnok
4. Vi hjelper hverandre med å holde orden.

KLASSEREGLER

- ① Vi er hyggelige og inkluderende med hverandre.
- ② Vi har arbeidsro i klasserommet.
- ③ Vi holder klasserommet ryddig og fint.
- ④ Vi tar imot beskjeder og rekker opp hånda hvis vi lurar på noe.
- ⑤ Vi har det gøy når vi lærer.

Ikke til å misforstå!

Slik vil vi ha det

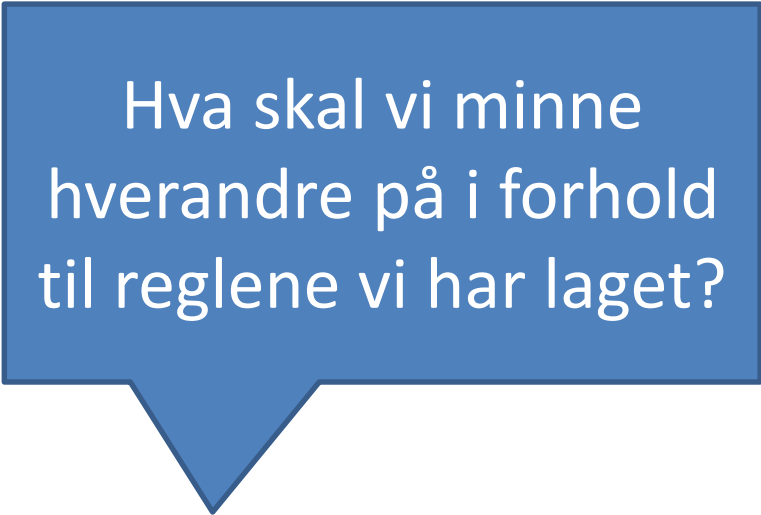
- Komme presis til timene
- Vi skal ha arbeidsro/læringslyd
- Følge beskjeder
- Holde god orden
- Vise respekt for hverandre

Behov for påminnelser.....

- Vis hva regelen eller forventningen består i..
- Elevene bør være med på å lage kriterier eller;

TIPS FOR Å FØLGE REGLENE

Hva skal vi minne
hverandre på i forhold
til reglene vi har laget?

09.45 - 10.45	Matte	Engelsk	Engelsk	Tema (kl. 09.45-12.10)	Matte
10.50 - 11.50	Koff	Bursk	Bursk		Engelsk
12.00 - 13.00	Matte	Engelsk	Engelsk	Engelsk	Engelsk

Og vi bare minner på....

1. Vi er hyggelige og inkluderende med hverandre.

TIPS:

- hjelpe hverandre
- hvis noen går alene spør vi om de vil være med oss
- si hei når vi møter hverandre
- ser du noen som mangler en pensel, vær en venn og lån bort en!
- hvis noen er trist, så trøster vi dem
- alle får være med på lek og spill
- vi bruker hyggelige ord når vi snakker om og til hverandre
- SMIL 😊

Å være godt publikum, 2.vg (b)

Gode blikk

Vi lytter og gir tid

Skikkelig klapp

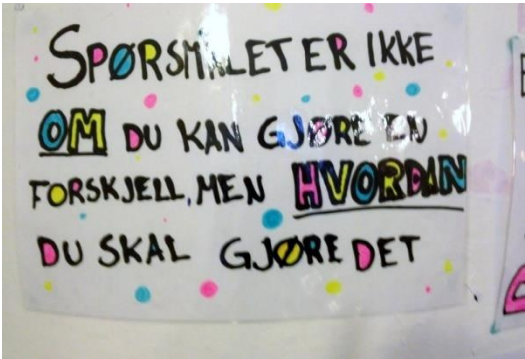
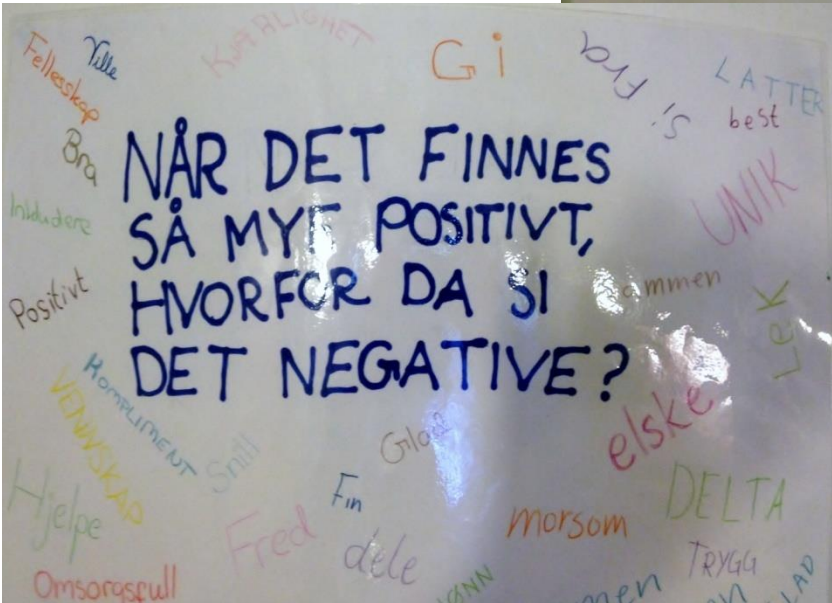
Støttekommentarer og avklarende spørsmål på
veggen

Det er noe annet å le av noen enn å le med noen

Tenk på at det er tøft å stå der og vi gjør hverandre
gode ved kroppsspråket vårt

Elever i en 9. klasse
deler tanker om hva
de må huske på

Lurt å si.....

Tips til hva jeg kan si for å være en god klassevenn:

- «Hei» og smile når du møter andre.
- «Hyggelig å se deg».
- «Hvordan har du det?»
- «Vil du være med?»

Oppsal skole

Vi øver på:

å gi positive blikk
og kommentarer

Lurt på fotballbanen

- Gi positive kommentarer som f. eks "bra skudd" eller "bra redning".
- Hvis noen bommer på mål, si "det var synd" eller "bedre lykke neste gang".
- Selv om du blir sint, husk på å si det som er lurt.
- Sentre til andre enn bare bestevenner.
- Ikke si nei til å ha med noen på laget, og så si ja til noen andre etterpå.

Læreren er alltid ute etter meg

Feedback gjennom små samtaler

- Bruk et egnet rom (uforstyrret, ryddig)
- Ha nok tid (for lengre samtaler bør tid avtales på forhånd)
- Hvis mulig; sett deg på skrå overfor eleven (ikke rett overfor). Gir mulighet for pause i blikkontakten
- Ha med notatblokk og penn slik at tiltak noteres, eller for gjenhenting av tidligere samtaler
- Sett ramme for samtalen innledningsvis:
 - Dette vil jeg snakke med deg om
 - Vi har x minutter
 - Få bekreftelse fra eleven

”Den lille elevsamtalen”

MINI-CHAT

Relasjonsbyggende korrigeringsamtale:

- Start positivt: ”Fint at du ble igjen, det var viktig for meg å få snakke med deg!”
- Lærer eier problemet: ”Dette er problemet slik jeg ser det...hva tenker du? Jeg har lagt merke til at...” mild, ikkedømmende tilnærming til utfordringen.
- Vent: La eleven tenke/svare. Lytt, nikk, bekreft!

AVSLUTNING:

- ”Hvordan kan vi samarbeide slik at dette blir lettere –hva trenger du av meg?, sånn kan det jo ikke være”
- ”Hvordan vil du at jeg skal minne på ?” ”Kanskje jeg kan prøve å...?”
- Gjenta avtale og takk for praten. Sjekk ut elevens opplevelse
”Denne samtalen har vært viktig for meg, Dette skal vi få til”

Følg opp og legg merke til en ørliten fremgang. Blås den opp og ikke nøl med ros og støtte.

Omsorgsfull kontroll

Formidle
forventninger

Synliggjøre
støtte

FORVENTNING

LÆRERRUTINE

Rydd pulten

Rydd gulvet under
pulten

Rett inn pult og stol

Lærer står ved døra

God
avslutning

FORVENTNING

LÆRERRUTINE

Forflytte seg til
ulike aktiviteter

Minne på hvor de skal

Repetere reglen om at det er
viktig å gå i trappene

Sende en og en gruppe om
gangen

Ta på seg skyld dersom noen
ikke fikk det med seg

Bergkastet 2020

Tomatsuppe

Oppskrift 1.

- Tøm posens innhold i en gryte
- Tilsett 7 desiliter vann
- Kok opp under omrøring
- La suppen koke på svak varme i 10 minutter

Oppskrift 2.

- Ikke hell innholdet i posen utenfor gryta
- Unngå å ta for mye eller for lite vann
- Ikke glem å røre mens du koker opp
- Ikke spis suppen før den er ferdig

Negativt formulert	Positivt formulert
• Ikke gå rundt i rommet når vi spiser. • Ikke prat høyt eller rop. • Det er ikke lov til å gå fra bordet før de voksne har sagt fra. • Ikke plag eller snakk stygt til den du sitter sammen med.	• Vi sitter rolig på plassen når vi spiser. • Vi snakker med lav stemme. • Vi kan gå fra plassen når de voksne gir beskjed om det. • Vi snakker hyggelig med dem vi sitter sammen med.

Bli god på SFO

Utarbeidelse av rutiner/felles støtte

- Lærerne besvarer skriftlig hver for seg
- Samarbeider deretter om felles rutiner og støtte til elevene

1. Hvilke rutiner har jeg i løpet av dagen
2. Hvilke rutiner ønsker jeg å innføre
3. Hva gjør jeg for at elevene skal mestre
4. Hvem trenger ekstra støtte og avtaler
5. Sikrer vi at alle føler seg LIKT og IVARETATT og kjenner tilhørighet?

Skanne feller og lete etter nye tiltak/rutiner

- Overganger
- Spisesituasjonen
- Utelek
- Dager med vikarer
- Innredning
- Ryddighet
- Garderober/ganger

Jeg har hørt ...?
Umiddelbare koblinger til egen
praksis?

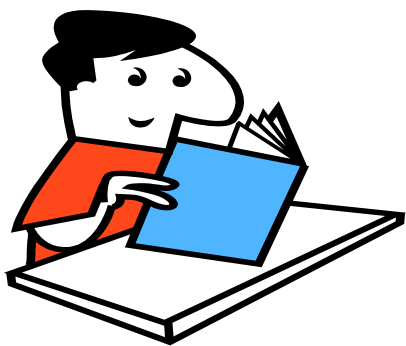

§ 20 1

Foreldresamarbeid skal ha eleven i fokus og bidra til eleven sin faglege og sosiale utvikling

Lovdata

FNs
barnekonvensjon:

Art. 3: Barnets
beste skal være et
grunnleggende
hensyn

Art. 12: Barnets
rett til å bli hørt

Foreldresamarbeid

- Viktig å huske på at ansvaret for å initiere samarbeidet ligger på skolen/læreren
- Informasjon til foreldre:
 - 3-1 regelen: for hver utfordring som informeres om til foreldrene må lærer presentere 2-3 tiltak skolen har valgt for å møte utfordringen
 - «Det er viktigere å ha relasjon enn å ha rett»

Start arbeidet i fredstid

«Jeg har aldri vært på et foreldremøte jeg», sa Julie da hun innledet sitt første foreldremøte

«...så dette både gleder og gruer jeg meg til...»

«Da er det godt å vite at vi alle har felles mål» ... sa Julie videre

*«For det jeg ønsker for **alle** elevene i klassen er det samme som **alle** dere foresatte ønsker for barnet/ungdommen deres:*

Det beste, at det lykkes best mulig i skolen både sosialt og faglig..... Det er jobben min og jeg skal hjelpe alle.

Derfor håper jeg på et godt samarbeid med dere, jeg trenger dere, slik at vi drar i samme retning.»

- **E-post:** bare til enkle beskjeder og hyggelige tilbakemeldinger, ingen personlige kommentarer eller beskrivelser av situasjoner
- **Telefon:** for å sjekke ut om du har oppfattet situasjonene riktig og eventuelt avklare og avtale videre kommunikasjon
- **Møte:** be om dialog eller et samarbeidsmøte en gang for mye enn en gang for lite

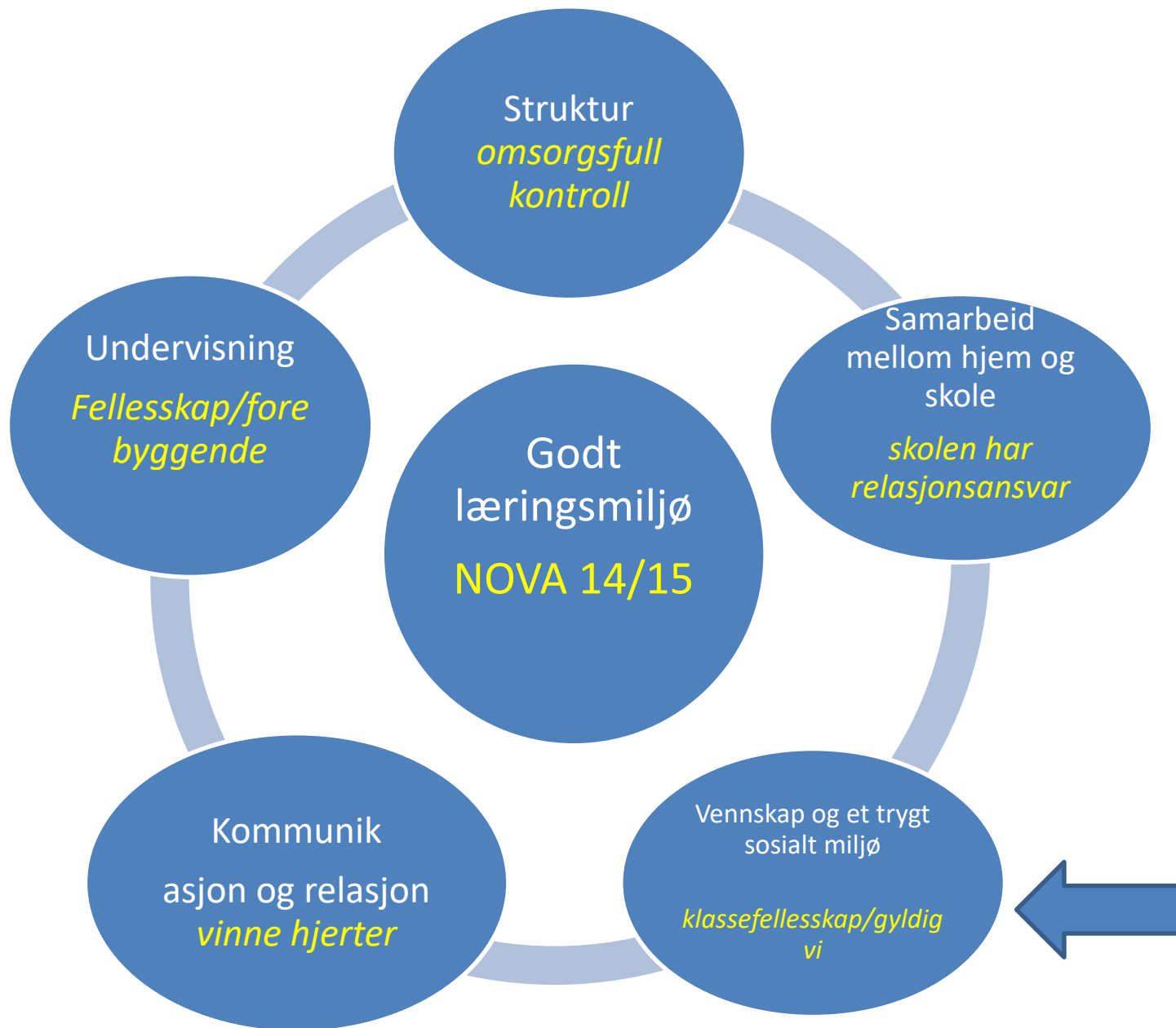
Verdier i bunnen....

- *Jeg benytter enhver situasjon til å fronte at her på skolen snakker vi med og ikke om hverandre, elever og foresatte. Har vi ikke noe morsomt eller hyggelig å si om hverandre, elever eller foresatte, så lar vi det være. Dersom jeg likevel hører at noen gjør det, tar jeg dem inn til meg for en samtale. Jeg tror nesten det er det viktigste grepet vi har gjort på skolen for å skape et trygt miljø for alle.*
Rektor på 1-7 skole

Jeg har hørt ...?

-Umiddelbare koblinger til
egen praksis?

Bergkastet 2020

"Liker du meg?"

Elevenes **opplevelse** av læreren er avgjørende for lærerens innflytelse på elevens læring og utvikling

SMIL!

Mennesker
har en egen
evne til å
avslører
uekte,
falske smil
og ironiske
smil

Selvutvikling

- Barn og unges identitet dannes i gjensidig samspill med andre mennesker
 - Uten anerkjennelse fra betydningsfulle voksne - barn og unge vil ikke utvikle trygghet i forhold til egne behov og tro på muligheten til å realisere egne ferdigheter
- Barn og unge er **prisgitt viktige voksne** i utviklingen av selvtillit, selvbevissthet og selvverd

Elevenes identitet og selvbylde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre.

2.1 Overordnet del

Hva husker du best?

Hva husker du best?

Struktur:
Rammer og rutiner
Øvelse
Påminnelser
omsorgsfull kontroll
Læringsstøttende
tilbakemeldinger

**Samarbeid mellom
hjem og skole:**
Relasjonsansvar
Tillitsbygging
Empatisk inngang til
samarbeid om
utfordringer

**Vennskap og et trygt
sosialt miljø:**
Raushet for hverandre
Samarbeid om læring
Inkludering i og utenfor
klasserommet

**Godt
læringsmiljø**

Kommunikasjon og relasjon:
Relasjonsansvar og -kvalitet
Empati
Varme
Anerkjennelse
Klok korrigering
Elevsamtaler

Undervisning:
Faglige mål
Sosiale og emosjonelle
mål
Engasjerte elever
Samarbeidslæring
Tilpasset
Variert
Læringsstøttende
tilbakemeldinger

MÅL:

- Hvordan lede gruppa og den enkelte elev i et inkluderende miljø?
- Hvordan samarbeide godt med de foresatte?

Det viktigste du lærer i skolen er det du lærer om deg selv –det glemmer du ikke... (Skaalvik)

TAKK FOR MEG!

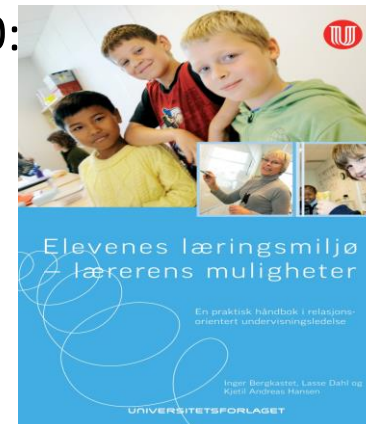
"Trygt og godt skolemiljø-faglig og sosialt"
(Bergkastet, Duesund, Westvig) Gyldendal 2019

Læreren –lagleder og veiviser"
(Andersen/Bergkastet) Ped Lex 2006:

"Elevenes læringsmiljø- lærerens muligheter"
(Bergkastet, Dahl, Hansen) Universitetsforlaget 2009

"Uro i skolen- hva gjør vi?"
(Amundsen, Bergkastet, Skjæret) Ped Lex 2010:

"Klasseledelse –varme og tydelighet"
(Andersen/Bergkastet) Ped Lex 2016:

Bergkastet 2020